

STATELE UNITE
ȘI NOUA ORDINE MONDIALĂ

Olavo Luiz Pimentel de Carvalho (n. 29 aprilie 1947, Campinas, Brazilia) este un filozof, scriitor și jurnalist brazilian preocupat de istoria filozofiei, istoria mișcărilor revoluționare, religie comparată, psihologie și antropologie filozofică. Este cunoscut pentru ideile sale politice conservatoare și pentru critica adusă politicii de stânga. Între 2001 și 2005 a predat filozofie politică la Universitatea Catolică Pontificală din Paraná, Brazilia, apoi s-a mutat în Statele Unite, devenind corespondent internațional. Printre numeroasele sale cărți se numără: *A Imagem do Homem na Astrologia* (1980), *Astrologia e Religião* (1986), *Uma Filosofia Aristotélica da Cultura* (1994), *O Jardim das Aflições: De Epicuro à Ressurreição de César; Ensaio sobre o Materialismo e a Religião Civil* (1995), *O Mínimo Que Você Precisa Saber para Não Ser um Idiota* (2013). Este fondatorul și președintele Inter-American Institute for Philosophy, Government, and Social Thought (2009).

Aleksandr Gelievici Dughin (n. 7 ianuarie 1962, Moscova) este un geopolitician, filozof, sociolog și politician rus, unul dintre cei mai influenți intelectuali ai „noii Rusii“, cunoscut pentru legăturile sale strânse cu Kremlinul și armata rusă. Este profesor la Facultatea de Sociologie a Universității de Stat din Moscova și lider al Mișcării Internaționale Eurasia. Dughin se opune liberalismului și globalismului, pledează pentru respectarea valorilor creștine tradiționale, naționale și pentru crearea unui suprastat eurasiatic capabil să se opună hegemoniei americane. A scris mai multe cărți de geopolitică, printre care *Bazele geopoliticii*, *Teoria lumii multipolare* și *A patra teorie politică: Rusia și ideile politice ale secolului XXI*.

STATELE UNITE ȘI NOUA ORDINE MONDIALĂ

O DEZBATERE ÎNTRE
OLAVO DE CARVALHO ȘI ALEKSANDR DUGHIN

Introduceri de
Giuliano Morais și Ricardo Almeida

Traducere din portugheză de
Simina Popa și Cristina Nițu

 HUMANITAS
BUCUREȘTI

Redactor: Mona Antohi
Coperta: Ioana Nedelcu
Tehnoredactor: Manuela Măxineanu
Corector: Cristian Negoită
DTP: Radu Dobreci, Carmen Petrescu

Tipărit la Tipo Lidana – Suceava

Os EUA e a Nova Ordem Mundial

Um debate entre Alexandre Dugin e Olavo de Carvalho

© CEDET, Centro de Desenvolvimento Profissional e Tecnológico, 2012

All rights reserved.

© HUMANITAS, 2016, pentru prezenta versiune românească

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Carvalho, Olavo de

Statele Unite și Noua Ordine Mondială / Olavo de Carvalho, Aleksandr Dughin ;
trad.: Simina Popa, Cristina Nițu ; introd. de Giuliano Morais și Ricardo Almeida. -

București : Humanitas, 2016

ISBN 978-973-50-5410-6

I. Dughin, Aleksandr G.

II. Popa, Simina (trad.)

III. Nițu, Cristina (trad.)

IV. Morais, Giuliano (pref.)

V. Almeida, Ricardo (pref.)

EDITURA HUMANITAS

Piața Presei Libere 1, 013701 București, România

tel. 021 408 83 50, fax 021 408 83 51

www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro

Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro

Comenzi telefonice: 0372 743 382, 0723 684 194

Cuprins

Prezentarea dezbaterii și a protagoniștilor GIULIANO MORAIS ȘI RICARDO ALMEIDA	7
Despre Aleksandr Dughin	11
Despre Olavo de Carvalho	21

Partea întâi

ROLUL STATELOR UNITE ÎN NOUA ORDINE MONDIALĂ

Tranziția globală și dușmanii săi ALEKSANDR DUGHIN	35
Trei proiecte de putere globală în dispută OLAVO DE CARVALHO	49

Partea a doua

REPLICI ȘI CONTRAREPLICI

Occidentul contra restului lumii ALEKSANDR DUGHIN	67
Natura acestei dezbateri și poziția mea personală OLAVO DE CARVALHO	80
Occidentul și dublura sa ALEKSANDR DUGHIN	128
Împotriva bolșevismului de dreapta (sau a tradiționalismului de stânga) OLAVO DE CARVALHO	147

Partea a treia
CONCLUZII

Împotriva lumii postmoderne	
ALEKSANDR DUGHIN	241
Aleksandr Dughin și războiul continentelor	
OLAVO DE CARVALHO	251

Prezentarea dezbaterii și a protagoniștilor

GIULIANO MORAIS și RICARDO ALMEIDA

Organizatori și moderatori ai dezbaterii

Ideea de a da curs acestei dezbateri a apărut în timpul unei discuții despre așa-numita Noua Ordine Mondială (NOM). Ni se părea că tema prezintă un interes intelectual urgent, luând în considerare starea avansată a acestei ordini în lume. Iar dacă în ce privește existența acestui fenomen nu aveam foarte multe motive să fim în dezacord, distingeam clar unele divergențe între liniile de interpretare ale NOM în rândul celor care îl cercetează.

Printre aceste divergențe, exista una aparte. Cunoșteam ideile lui Aleksandr Dughin și pe cele ale lui Olavo de Carvalho din lucrările lor, de mare importanță în panorama ideilor contemporane în materie de politică. Ni se părea că opoziția dintre cei doi în calitate de interpreți ai aceluiași fenomen era deosebit de abruptă. Așa a apărut ideea de a-i aduce împreună într-o dezbateră, astfel încât însuși opoziția dialectică a textelor să impună o formulare cristalină din partea fiecăruia în ceea ce privește întrebarea centrală despre rolul Statelor Unite ale Americii în NOM: care sunt factorii și actorii istorici, politici, ideologici și economici care definesc în prezent dinamica și configurația puterii în lume și care este poziția Statelor Unite ale Americii în ceea ce se numește Noua Ordine Mondială?

Întrucât autorii se află în țări diferite, unul în SUA și celălalt în Rusia, iar noi, organizatorii, în Brazilia, o dezbatere față în față ar fi fost aproape imposibilă, din moment ce nu dispuneam de resursele necesare pentru organizarea unui astfel de eveniment. Soluția pe care am găsit-o a fost realizarea unei dezbateri *online*, în scris, în care fiecare din partenerii de dialog urma să-și prezinte răspunsul la întrebarea inițială, apoi o replică, o contrareplică și o concluzie. Soluția s-a dovedit potrivită, întrucât site-ul care a găzduit dezbaterea a fost accesat de 200 000 de persoane din peste treizeci de țări.

După ce protagoniștii au fost contactați și s-au stabilit detaliile, dezbaterea a pornit în data de 4 martie 2011 și s-a încheiat în data de 31 iulie a aceluiași an, când autorii și-au publicat concluziile. Pentru început, fiecare din cei doi protagoniști trebuia să trimită un text introductiv de maximum 24 000 de semne, urmând ca acestea să fie publicate în același timp. Apoi avea să urmeze o rundă de răspunsuri alternative, începând cu comentariul prof. Aleksandr Dughin la articolul prof. Olavo de Carvalho. Din acel moment, replicile au apărut în ordinea Carvalho–Dughin–Carvalho. În acea fază nu a fost impusă nici o limită de spațiu, dar s-a stabilit, cu titlu de sugestie, numărul de 120 000 de semne. În final, concluziile au fost publicate concomitent, cu o limită maximă de 18 000 de semne. Structura inițială s-a păstrat, cu excepția limitei de semne, care a fost extinsă nu doar o dată.

Textele au fost publicate inițial în limba engleză și imediat apoi traduse în portugheză, grație muncii remarcabile a două persoane cărora le suntem recunoscători: Alessandro Cota, traducătorul textelor lui Olavo de Carvalho, și Giuliano Morais, care a tradus intervențiile lui Aleksandr Dughin.

Cei doi autori, după cum vom vedea, sunt filozofi experimentați, cu o listă vastă de publicații pe tema propusă pentru dezbateră. Din acest motiv, am pregătit o scurtă introducere despre gândirea fiecăruia din cei doi parteneri de discuție, fără a pretinde, cu toate acestea, că prezentăm o viziune integrală și sistematizată a ideilor lor, întrucât ar depăși limitele acestei introduceri. Profilurile sintetice care urmează permit accesul doar către o viziune rezumată asupra unor aspecte relevante pentru tema în discuție.

PARTEA ÎNTÂI
ROLUL STATELOR UNITE
ÎN NOUA ORDINE MONDIALĂ

„Care sunt factorii și actorii istorici, politici, ideologici și economici care definesc în prezent dinamica și configurația puterii în lume și care este poziția Statelor Unite ale Americii în ceea ce se numește Noua Ordine Mondială?”

Tranziția globală și dușmanii săi

ALEKSANDR DUGHIN

Ordinea Mondială pusă sub semnul întrebării

Conceptul de „Nouă Ordine Mondială“ a fost popular într-un avânt istoric concret – și anume la sfârșitul Războiului Rece (la finalul anilor '80, în era Gorbaciov), când cooperarea globală dintre Statele Unite și Uniunea Sovietică a fost considerată aproape și foarte probabilă. Baza Noului Ordin Mondial era, se presupune, realizarea teoriei convergenței, care prezicea sinteza formelor politice ale socialismului sovietic și capitalismului occidental și o strânsă cooperare a Uniunii Sovietice cu Statele Unite în chestiunile regionale, ca de exemplu Războiul din Golf, la începutul anului 1991. Dat fiind că Uniunea Sovietică s-a destrămat în perioada imediat următoare, proiectul Noului Ordin Mondial a fost desigur lăsat deoparte și uitat.

După 1991 s-a considerat că o altă Ordine Mondială apărea sub ochii noștri – cea a unei lumi unipolare, cu o evidentă hegemonie globală a Statelor Unite. Ideea este bine descrisă în utopia politică *Sfârșitul istoriei* de Fukuyama. Această Ordine Mondială ignora oricare alt pol al puterii care nu era reprezentat de Statele Unite și aliații săi (Europa și Japonia, în primul rând) și era concepută drept universalizarea economiei de piață libere, a democrației politice și a

ideologiei drepturilor omului ca standard acceptat la nivel global de toate țările lumii.

Scepticii credeau că această ordine era cu adevărat iluzorie și că diferențele dintre țări și popoare aveau să apară sub alte forme (de exemplu, în celebra ciocnire a civilizațiilor despre care a vorbit S. Huntington sau în conflictele religioase sau etnice). Unii specialiști considerau că unipolaritatea nu era chiar o Ordine Mondială, ci un impuls unipolar (J. Mearsheimer). În orice caz, în aceste proiecte se pune de fapt la îndoială Statul Național. Noii actori la scară transnațională sau subnațională au afirmat importanța sa crescândă, și astfel a devenit clar că lumea avea nevoie de o nouă paradigmă a relațiilor internaționale.

Cu toate acestea, lumea noastră contemporană nu poate fi considerată o Nouă Ordine Mondială. În prezent nu există în vigoare nici o ordine mondială definitivă. Există, într-adevăr, o Tranziție de la ordinea mondială pe care o cunoaștem din secolul XX către o altă paradigmă, ale cărei caracteristici urmează să fie definite. Viitorul va fi cu adevărat global? Sau vor învinge tendințele regionaliste? Va exista o ordine unică? Sau vom avea diferite ordini locale și regionale? Ori va trebui să ne confruntăm cu un haos mondial? Nici una dintre variantele de mai sus nu este clară până acum. Ne aflăm în mijlocul unei Tranziții care încă nu s-a încheiat.

Chiar dacă elita globală (în speță elita politică a Statelor Unite) are o viziune clară despre viitorul dorit (ceea ce este foarte îndoielnic), diverse circumstanțe pot sta în calea realizării acestui viitor în practică. Dacă elita globală nu are un proiect consensual, chestiunea devine mai complicată.

Astfel, singurul fapt cert este Tranziția care se îndreaptă către o nouă paradigmă; însă paradigma ca atare este cu adevărat incertă.

Noua Ordine din perspectiva nord-americană

Poziția Statelor Unite ale Americii în această schimbare este asigurată, dar viitorul Statelor Unite se află sub semnul întrebării, din moment ce americanii trebuie să facă față multor provocări și își văd imperiul supus unui test meticolos. Unele provocări sunt într-o anumită măsură noi și originale, iar Statele Unite, în situația de față, au posibilitatea de a urma trei căi distincte:

1) Să înființeze un Imperiu American *stricto sensu*, prin consolidarea tehnică și socială a unei arii centrale dezvoltate (Centrul Imperial), în vreme ce spațiile externe ar rămâne împărțite și fragmentate într-un stadiu de perturbări permanente (asemănător haosului); se pare că neoconservatorii (*neocons*) sunt în favoarea acestui tipar.

2) Să creeze o unipolaritate multilaterală, în care Statele Unite ar coopera cu puterile care agreează rezolvarea problemelor regionale (Canada, Europa, Australia, Japonia, Israel și posibil alte țări) și ar pune presiune pe „țările infame” (Iran, Venezuela, Belarus, Coreea de Nord) sau pe țările ezitante, care luptă pentru a-și asigura independența regională (China, Rusia etc.). Democrații și Obama par înclinați să acționeze astfel.

3) Să promoveze globalizarea accelerată prin întemeierea Guvernului Mondial și destituirea rapidă a suveranității Statelor Naționale în funcție de crearea Statelor Unite ale Lumii, care ar fi guvernate de elita globală în termeni legali. Acesta este proiectul Consiliului pentru Relații Externe, reprezentat de strategia lui George Soros și fundațiile sale. Așa-numitele „revoluții colorate”, în acest caz, sunt armele cele mai eficiente pentru a destabiliza și a distruge, în final, Statele.

Se pare că Statele Unite ale Americii încearcă să adopte aceste trei căi și să promoveze cele trei strategii în același timp; această strategie cu trei direcții creează contextul relațiilor internaționale în care Statele Unite sunt actorul principal la scară globală. În ciuda diferențelor evidente dintre cele trei imagini ale viitorului, există unele puncte esențiale comune: în orice caz, Statele Unite au interesul de a-și afirma dominația strategică, economică și politică; se urmărește întărirea controlului lor și subminarea celorlalți actori globali; există o destituire treptată sau accelerată a suveranității Statelor care sunt în prezent mai mult sau mai puțin independente; există o promovare a valorilor „universale”, care reflectă valorile lumii occidentale: democrația liberală, parlamentarismul, piața liberă, drepturile omului etc.

În lumea contemporană, ne aflăm totuși într-o zonă geopolitică permanentă și puternică în al cărei centru se situează Statele Unite ale Americii, ale căror raze de influență – strategică, economică, politică, tehnologică, a informației etc. – ating tot restul lumii, în funcție de voința de a le accepta în diferitele țări sau ambianțe etnice sau religioase. Se formează un fel de „rețea imperialistă globală” care operează la scară planetară. Acest câmp „americano-centrist” poate fi descris la diferite niveluri:

ISTORIC

Statele Unite ale Americii sunt considerate concluzia logică și vârful Civilizației Occidentale. În termenii vechi, se spunea că aceasta era menirea clară a SUA. În prezent, se vorbește în termeni de drepturi ale omului, promovarea democrației și a tehnologiei, instituții de piață liberă etc. Dar, în fond, ne confruntăm cu o reeditare a universalis-

mului occidental care a trecut prin Imperiul Roman, prin creștinismul medieval, prin modernitate (care a avut colonizarea și Iluminismul) până a ajuns în zilele noastre cu postmodernismul și ultraindividualismul. Se consideră că istoria este un proces univoc (monoton) de progres tehnologic și social și o cale de eliberare din ce în ce mai răspândită a individului de toate identitățile colective. Tradiția și conservatorismul sunt interpretate ca obstacole în calea libertății și ar trebui să fie respinse, iar SUA sunt precursorile acestui proces istoric și au dreptul și obligația (misiunea!) de a duce istoria mai departe, întrucât existența istorică a Statelor Unite coincide cu mersul istoriei umane, de aceea „american“ a ajuns să însemne „universal“. Așadar, restul culturilor vor avea ori un viitor american, ori nici un viitor.

POLITIC

Există unele tendințe foarte importante în politica mondială care definesc Tranziția. Asistăm la transformarea liberalismului (convertit la unica opțiune politică globală, din moment ce culmea gândirii politice a modernității a învins alternative politice precum fascismul și socialismul) într-un concept postmodern și postindividual al politicii, descris în general ca postumanism. Din nou, Statele Unite dețin aici un rol fundamental: politica promovată la nivel global de SUA este democrația liberală, iar Statele Unite sprijină globalizarea acestui liberalism, pregătind pasul următor către postmodernismul politic, așa cum a fost descris în celebra carte a lui Antonio Negri și Michael Hardt, *Empire*. Există o oarecare distanță între liberalismul ultraindividual și postumanismul postmodern propriu-zis (crearea cyborgilor, modificarea genetică, clonarea și mutații), dar la periferia lumii